

פ ר ט י כ ל . מ ט . 66

מישיבת ועדת הכלכלה שהתקיימה ביום
י"א באב תש"י - (25.7.1950)

נוכחו חברי הועדה:
היו"ר ס. באדר
ס. ארם
ס. אונא
א. בהיר
י. גיל
ס. וילנר
צ. יהודה
אנא חוסי
ס. לביא
ח. לנדאו
א. סזור
ס. רקנטי
ה. פרדר

סוזמנים: טר האספקה והקיצוב דב יוסף

הישיבה נפתחה בטעה 9.10

היו"ר ס. באדר: קורא שני מכתבים:

- (1) טאת סזכירות הכנסת;
- (2) טאת טר האספקה והקיצוב.

ע.ע.

אנו צריכים לדבר מה אנו עושים, ואני רוצה טייד להגיד את דעתי: אני מציע להקים ועדת טסנה מחברי ועדת הכלכלה, אשר מתפקדה יהיה לחקור את ענין השוק השחור. יהיה ערך לחקירה כזאת, אם המטלה תצביק לוועדה זו את הסכומים המתאימות אשר יתנו לה את הכוח לבצע את החקירה. אין לי כל ספק כי בכל דבר ודבר שנפנה למטלה, נקבל את ההסברה המתאימה, אבל זהו רק צד אחד של המטבע, ובטביל הדבר הזה אין צורך בוועדה מיוחדת אשר תחקור את סקורות השוק השחור, באשר היתה מטפיקה הודעה מטעם שר האספקה והקיצוב עם פרטים. שר האספקה והקיצוב יכול למסור את כל הפרטים הידועים לו. המטלה יכולה למסור זאת עי"ז שהיא בעצמה חוקרת, והיא יכולה לעזור לנו לגלות את הדברים עד בקודה מסויימת, אם תתן לנו את הכוח לעשות את הדבר הזה. בענין זה ישנם קשיים בחוק; ישנו חוק מתקופת המנדאט הקובע כי הנציג העליון יכול למנות חבר אנשים לוועדת חקירה, ויש לה כל הסכויות המספסיות. איני מתכוון לסכויות להוציא פסק-דין, אלא להפריח אנשים להוסיף בפניה ולהעיד. איני מתכוון שוועדת המטנה תיחפך לוועדת חקירה מטלתית, כי אם המטלה הרוצה לעשות את הדבר הזה יכולה למנות את הוועדה כפי רצונה, הוועדה הזאת לא תוציא כל מסקנות, היא רק תאסוף את החומר, תשאל, תחקור, תשמע עדויות ותביא את כל החומר לדיון בפני ועדת הכלכלה, ועל יסוד החומר הזה תוציא ועדת הכלכלה את מסקנותיה ותתן את חוות-דעתה למטלה ולכנסת, בררתי את הדבר הזה גם עם שר המספסטים, והוא נוטה לכך; בררתי את הדבר עם שר האספקה והקיצוב, גם לו יש נטייה להצעה זו, והוא יבוא ויביע את דעתו.

א. בהיר: לאחר שהכנסת העבירה בטובע שעבר לוועדת הכלכלה את חקירת סקורות השוק השחור, תוך גיטה מקובלת - בכל אופן, על רוב חברי הנית - לכך שעניינים אשר מתעוררים ודורשים בירור ובדיקה, יועברו לוועדה המתאימה המטפלת בענין, ואשר מתוך הרכבה כבר למדה קצת את הבעיות הללו, יש לקדם בגרכה את הטכתב אשר קבלנו מאת שר האספקה והקיצוב, אשר תובע מאת ועדת הכלכלה להכנס לבירור הענין בסוף ובהקדם.

אני מקבל את ההנחה שבחור בוועדה טסנה. אני מציע לבחור בוועדת טסנה בת 7 חברים, נבחרו ביו"ר ונסיל עליה לעשות את המלאכה הזאת, ועדת המטנה תינהנה סכל עזרת המטלה, כפי שהודיע לנו שר האספקה והקיצוב בטכתבו, ז.א., היא תוכל לפי שיקול דעתה להזמין עדים מסטרדים ממטלתיים וגם אנשים אשר אינם בשירות המדינה, אם תמצא צורך להזמין אותם לצרכי בירור העניינים. מבחינה זו הדבר יהיה דוטה לוועדות אחרות אשר נבחרו כבר ע"י ועדות הכנסת, אשר חקרו את הדברים והביאו את מסקנותיהן. אני חושב כי על הוועדה הזאת להביא מסקנותיה - לא רק חומר - לוועדת הכלכלה, וועדת הכלכלה תביא סיכום בפני הכנסת, במידה שהדבר יראה לבחוק - ואני מניח שהדבר יראה לבחוק - כיון שאנו צריכים להיות מעוניינים בכך שהצבעה ידע את העניינים אשר נבחרו אותם בחקירתנו.

ההצעה הקונקרטיית שלי היא, שהוועדה הזאת תהיה מורכבת מ-8 נציגי המפלגות: "חירות", הציונים הכלליים, הפרוגרסיביים, החזית הדתית, מפ"ם, ו-2 נציגים מטפא"י. הצעה זו מתאימה גם להרכב העדות חקירה בהזדמנויות אחרות. כדי שלא אצטרך לחזור אח"כ ולדבר, אני רוצה לאמר כי במפלגתי היה דיון בענין זה, וההצעה היא שלוועדה זו יתמנו חברי מפא"י: אבא-חושי ואנוכי, ואנו מציעים את הח' אבא-חושי כיו"ר הוועדה.

א. סגור:

אני מקדם בברכה את בחירת הועדה לחקירת מקורות השוק השחור. אולם, ברצוני להציע כמה תיקונים: אני מסכים לדברי חברי הכנסת: באדר ובהיר, אבל המטלה צריכה להספיק לקבוע חסינות לאנשים אשר יבואו להעיד על קניית סחורות בטחורים מופרזים. החוק הנוכחי קובע כי גם מי שקונה סחורות בטוק השחור צפוי לעונש, ולכן, אנו צריכים לשחרר את הקונה מעונש, אחרת לא תהיה לנו אפשרות לחקור את הדברים.

איני מבין את הצעתו של יו"ר הועדה, כי לאחר שועדת החקירה תאסוף את כל הפרטים, נביא את העניין שוב לדיון בוועדת הכלכלה. דבר זה אינו מקובל, ולדעתי, על ועדת החקירה למסור את מסקנותיה למטלה, ותו לא. איני מתנגד שנביא אח"כ את העניין לוועדת הכלכלה, אולם לא לדיון.

אני מציע להחליט כי ועדת החקירה תעבוד

גם בזמן הפגרה.

צ. יהודה:

אני חושב כי סלבד התפקיד לחקור את מקורות השוק השחור, יש לוועדת החקירה תפקיד נוסף, והוא: להציע הצעות אדמיניסטרטיביות ותיקונים אדמיניסטרטיביים בשיטות הספירה נגד השוק השחור, בכדי שיחד עם משרדי המטלה המשתתפים בעבודה זו נוכל לבוא למסקנה, איך להתקין להבא סדרים כאלה אשר ימנעו את השוק השחור.

י. גיל:

בנוגע לוועדה אשר הוצעה, שאלה פורמלית: ועדת העבודה בחרה בוועדה מטעמה לחקירה בקשר לחומרי בנין; האם אין בזה מסוים כפילות? אולי אפשר לסגור את שתי הוועדות הללו, כי אחרת יהיה בזבוז של חקירה, ואותו אדם אשר יצטרך להופיע בפני הועדה הזו, יצטרך להופיע גם בפני ועדה זו. חוץ מזה, הוקמה ועדה לחקירת הפליות בין סטורים שונים, וגם בזה יהיה מסוים כפילות.

היו"ר מ. באדר:

ביחס לוועדת החקירה בקשר להפליות, זוהי ועדת חקירה מטעלתית. בקשר לוועדת החקירה אשר נבחרה ע"י הועדה העבודה, המדובר כאן על תפקיד אשר לא לקחנו בעצמנו מתוך עבודתנו, אלא תפקיד שהועבר אלינו ע"י הכנסת.

י. גיל:

אני מקבל את הערתך בקשר לוועדת החקירה המטעלתית, אבל איני מבין את הערתך בקשר לוועדת החקירה מטעמה ע"י ועדת העבודה. אני מדבר על כפילות, על כך שועדת המטלה של ועדת העבודה תצטרך לדון באותו חומר שועדה זו תצטרך לדון.

אם לוועדת החקירה בענייני השוק השחור לא תהיינה סמכויות רחבות, אין תועלת לעבודתה. סמכויות רחבות, פירוטן, לא רק סמכות לבדוק מקרה פלוגי, כי אם סמכות לבדוק את שיטת המסר הכלכלי במסדר האספקה והקיצוב ובמסדר האוצר. אנו אומרים כי השיטה היא הגורמת לשוק השחור, ואנו נוכים זאת. אם מוסד פלוגי מקבל פעמים פרזל, הוא מוכרח להביא זאת לשוק השחור. אם מסדר האספקה והקיצוב יפתח את תיקו ושיטותיו בפני ועדת החקירה, יהיה ערך לעבודתה. ולכן, אני מציע שטר האספקה והקיצוב ימסור כאן הודעה בקשר לסמכויות ועדת החקירה. אם המטלה תתחייב למסור לוועדה את התיקים הסודיים של שיטות היבוא והחלוקה, יהיה ערך לוועדה זו. אם לאו - אין בה כל תועלת.

ע.ע.

בנוגע לפרואידורה של עבודת הועדה, אם טי שהוא ידרוש כי עדותו תהיה סודית, אני מציע לאפשר את סודיות עדותו בפני הועדה. אני מציע שהרכב הועדה וסמכויותיה יובאו לאישור הכנסת. הכנסת קבעה כי ועדת הכלכלה תחקור את מקורות השוק השחור, אך היות וועדת הכלכלה בחרה בוועדת טסנה, אני מציע שיו"ר הועדה יודיע לכנסת כי נבחרה ועדת טסנה, והכנסת תטווח את ידיה על הרכב הועדה וסמכויותיה, נאסר כאן ע"י מי שהוא כי תוצאות החקירה תובאנה בפני המטטלה. אני מתנגד לכך ומציע שתוצאות החקירה תובאנה בפני הכנסת, וטיהיה על כך דיון בכנסת.

אני מציע לוועדה אשר תיבחר, לכתוב סכתב ל"מטביר המרכזי" בקטר עם הקומוניקט אשר פרסט נגד מטטר חברי הכנסת.

אבא חוטי: אני רוצה להזכיר בהזדמנות זו כי לא נתנו למטטלה את יפוי הכוח הדרוש בטטח חוטרי הבנין, ואני חושב כי אחד מתפקידי הועדה יהיה, להציע איך ליצור את התחוקה של הארץ בצורה כזאת שאפשר יהיה לטנוע את השוק השחור. בטטח חוטרי הבנין לא קיימת עדיין חוקה של קיצוב ואספקה. היה על כך ויכוח בכנסת, חלק מחברי הכנסת דרש זאת, אך הדבר לא נתקבל. אני חושב כי אחד מתפקידי הועדה יהיה לא כל כך לתפוש את החוטאים, כמו לטנוע את החטא ולהציע סידורים כאלה שהשוק השחור יהיה בלתי אפשרי.

בנוגע לסמכויות הועדה, איננו צריכים לבקט מהמטטלה סמכויות. ישנן סמכויות מסויימות לוועדות הכנסת, והמטטלה אינה יכולה לקחת אותן, ואינה יכולה לתת אותן.

בנוגע לטטיעת עדיין, יש לי רוטט טיט בענין זה איזה שהוא חוק. אני חושב כי יופיעו עדים יותר מאטר יהיה נחוץ, אולם אם ישנם חברים החושבים כי בענין זה יש צורך לבקט סמכויות מאת המטטלה, אפשר לעשות זאת. אין צורך לבקט את עזרת המטטלה, כי המטטלה הקדיטה ואטרה טתעטה זאת.

בעוד טבועיית וחצי טתחילה פגרת הכנסת, ולכן, עלינו להחליט טיד כיצד לארגן את עבודת הועדה, אין כל טפק כי בחלק מהפגרה נצטרך לעבוד.

כדי שתחקירה תהיה סקיפה, היא צריכה להתחיל טן הנפל אשר אליו טגיעה הטאורה ולהגטר בטחטנים, סקוטות עבודה ובנינים. איני חושט לחוסר אפשרויות לחקירה, אני רק שואל: מה יהיה בטופו של הדבר? ברור כי בטופו של הדבר צריך להביא את התוצאות לוועדת הכלכלה. ברור כי ועדת החקירה תמציא טסקנות, אולם ועדת החקירה אינה יכולה לפרטט טסקנות טרם שהדבר יובא לוועדת הכלכלה.

מטה ארם: אני מציע לוועדת החקירה תהיה טורכנת טנציגי כל הטפלגות, ללא יוצא מהכלל. אני חושב כי איננו צריכים לשחזר את טק"י טהטתתפות בטלחטה נגד השוק השחור.

אני טבור כי הועדה צריכה לבקט לבטל את החטינות של תתיקים הסודיים בעתונות, אני חושב כי כל העתונים חייבים לטטור טניין הם טקבלים את האינפורטציה הידועה להם.

לא נראית לי הצעת טר טזור, טועדת הטטנה טתחיל את עבודתה טכך טתטחזר את הטטטטים,

הועדה הזאת אינה יכולה להיות ועדה סודית. היא צריכה להתחיל את עבודתה טתוך טיתוף רחב של הציבוריות. מטביב לוועדה זו צריכה להיות אורה טתטיטה וקריאה

ע.ע.

לציבוריות ולארגונים הציבוריים. אין לי כל ספק כי מטעם הארגונים הציבוריים תינתן העזרה הטכניטלית כדי לגלות את הנכרים שבדאונה לגלות.

לכסוף, לא נהאית לי הצעתו של חבר הועדה בהיר, לשמור בענין זה על הספתח הספלגתי. אני חושב כי גם מבחינת הצריאות הציבורית, רצוי שועדה זו תהיה סודכבת טנציבות שזה של כל הספלגות, כי כולן טעוניבות לבטל את השוק הטחור.

ד. אונא:

אין לי הרבה מה להוסיף. לדעתי, אנו צריכים לקבוע גם את זמן עבודת הועדה. ברור כי הועדה תצטרך לעבוד גם בזמן הפגרה, אחרת, אם החקירה תימטר זמן רב ללא תוצאות, לא רק שלא תוסיף אטון, כי אם תערער את האטון.

עלינו לקבוע בדיוק את סטכריות הועדה. כנוגע להצעה לגבי להבטיח חסינות לאנשים אשר יופיעו להעיד, זו הצעה הדורסת טיקול. אני חושב כי כוונת המציע היתה, שאם מי שהוא יבוא להעיד טרצונו החופטי, יש להבטיח לו כי לא ייענש.

ה. וילנר:

לעצם הענין, נדמה לי כי דיון זה לא בא לאחר הדיון בכנסת. לפי הדיון בכנסת - כך הבין זאת הציבור וכמעט כל העתונות - לא היתה צריכה להיות חקירה על עניני השוק הטחור. חשוב לציין שהועדה הזאת שאנו דנים עליה עכשיו וכל הדיון בה, בא תחת לחץ הציבור. אני מציין זאת לא לשם ההיסטוריה של התהוות הועדה שאנו דנים עליה, אלא שבכך זה טלטר אותי כמה דברים, כיצד לגשת עכשיו להכנת החקירה בעניני השוק הטחור. היות והדיון בכנסת הוכיח שלא כל החוגים טעוניבים בחקירה זו, לכן ברור כי הועדה הזאת צריכה להיות ועדה של הכנסת, אשר צריכה לחקור בלי טשא-פנים, ולהציע שיטה חדשה של הענטת ספטרים, ולכן, ברור שצריכים לנסח את סטכריות הועדה. באופן ברור שאם לא-אין, הועדה לא יהיו לוועדת חקירה, לא סטכריות ולא גישה למקורות השוק הטחור. ברור שצריך להביא גם הצעות להבא, איך לטנוע שוק טחור, וגם לחקור את טהיה. אני מציע שהחקירה תהיה גם בדיון האספקה לצבא, כי זה ענין כלכלי גדול, ולא ענין צבאי. היות וזוהי ועדת חקירה של הכנסת, היא תוכל לסלף את תפקידה רק אם לא תתחטב עם טום גורם אשר ירצה להטליר את העובדות האטיות.

ביחס להרכב הועדה, אני יודע כי הצעתו של ספרוהכנסת בהיר בשם ספלגת פועלי א"י, אינה עדיין החלטת הועדה, אולם, בהזדמנות זו אני רוצה להתריע נגד הטיטה שהטרתסה בכנסת, שבאף ועדת טטנה אאת אין נציג של הספלגת הקוטוניסטית, אם יטצא מי שהוא אשר ירצה באופן מיוחד להלחם נגד כניסת חבר הטיעה הקוטוניסטית לתוך הועדה, הוא יעורר בהכרח, לפחות בחלקים של הציבור - את הרושם שאין הכוונה לחקור את הדבר עד הסוף, היות ורוצים למנוע חוגים טטוניטים מהטתפות בוועדה.

ו. פרדן:

אני בדעה שנחוץ לדרוש את הסטכות לסמוע עדים, דיון טבדרך כלל אין סמכות כזאת לוועדה של הכנסת.

בקטר למה שאמר מר וילנר, אני רוצה להגיד כי אי אפשר לעבוד בוועדה כל כך גדולה, כי היא לא תוכל לעבוד ביעילות. אני תומך בדעתו של מר גיל, שיש צורך באיזה טהוט תיאום בין ועדת המשנה לצרכי בנין לבין ועדה זו.

ע.ע.

איני יכול לקבל את הצעת טר גיל על ביקר עבודת הועדה. איני מוכן להיות חבר בוועדה אשר צריכה לחקור את כל הסיכה הכלכלית. אני רוצה מאוד לראות את התיקים הסודיים, אבל איני מוכן להיות חבר בוועדה, אשר במקום לחקור את מקורות הטוב השחור, תחקור את הסיטות הכלכליות, כי במקרה זה אציע הרכב אחר של הועדה. לפי דעתי, צריכה להיות גישה עניינית, כולם מעוניינים שלא תהיה שוק שחור, ואני מציע להגביל את סמדת הועדה רק לענין זה.

ד. רבנטי:

אני חושב כי צריך לתת לוועדה זו סמכויות רחבות מאוד, אע"פ שלא תוכל לבחון את המטטר הכלכלי במ לוואו, אולם כדי לשמוע עדים, יש להעניק לוועדה סמכויות ספיקות. ו. ז. מעונש חוץ מזה, צריך לשחרר את האדם אשר קנה בשוק השחור, כדי שיוכל למסור את האמת, אני חושב כי פעולת הועדה צריכה להקיף בר גרחב מאוד, לא רק סן הנטל בארץ, כי אם גם מחו"ל, אני מציע שהועדה תערוך ביקורים גם בבתי-חרושת ובמסקים, ואני מציע להקציב לסט כך תקציב מיוחד.

איני חושב שיש להגביל את זמן הועדה, כי הבעיה היא גדולה מאוד וטענינת את כל האוכלוסייה.

ה. לביא:

אין לי הדבה להוסיף. אני מתנגד להנחה שיש לחסן את אלה אשר ימסרו עדויות, אני יודע מקרים רבים שהקונים הם האסטים העיקריים בשוק השחור.

בקשר לדברי טר וילנר, אני מציע, קודם כל, לתת סמכות לוועדה לחקור סי מפיץ את הסמועות הללו, ו טר וילנר חושב את עצמו לנאמן ביותר לגלות את הטוב השחור, אך אני מפקפק מאוד בזה. לא תמיד אני תוסך במה שמפלגתי מציעה, אולם במקרה זה אני אומר: אין להכניס את טק"י לוועדת החקירה, כיון שהיא הפחות נאמנה לעניני המדינה ועניני העם.

ו. לנדאו:

אני רוצה להעמיד שאלה צדדית, אם כי דומני שהיא העיקרית, קראתי את המאמר הראשי ב"ז'רושלם-פוסט", מאמר רציני מאוד, הוא מסכם פחות או יותר את הענין כולו ומעלה טחדט את ההצעה לוועדת חקירה פרלמנטית נפרדת, סיעתי לא תוכל להעמיד הצעה כזו, כיון שהיא נפלה. מה הטוני בין שני הדברים האלה? הטוני הוא בזה:
(א) יש לנו נסיון מסוים לגבי עניינים רבים שבהם הוצעה בפנטת הצעה להקים ועדת חקירה, תרוב החליט להעביר את העניינים לוועדות קבועות בכנסת, וסופן של ההצעות הללו ידועות;

(ב) אם ועדת הכלכלה תתמנה כועדת החקירה בעניני הטוב השחור, אני רואה בכך הפרעה בעבודתה, ועבודתה היא רבה מאוד. אני סבור שאם 7 מחברינו יתמנו לוועדת המסנה לחקירה, יהיה כזה טשום פגם הציני במהלך עבודתה.

אשר לוועדה עצמה, ברור שבדגע זה אין סמכות לוועדה זו, דיהנה יכול להיות תיאורטי, אבל אינו סחיב איש, לפי החוק אשר היה קיים עזי היום - פקודת ועדות החקירה מטנת 1921 - הנציב העליון מטנה ועדות חקירה, כלומר, אם אנו רוצים שועדת החקירה תהיה ועדה בעלת סמכויות, הטטטלה חייבת לטנות אותה כועדת חקירה ולהעניק לה את הסמכויות של פקודת ועדות החקירה ט-1921. אולם, אני חושב כי יהיה זה פגם, אם הועדה שנבחרה תה תקבל מינוי מטעם הטטטלה. אנו עומדים בפני בעיה פשוטה, להציע הצעת חוק לכנסת בקשר לוועדות חקירה פרלמנטריות, הזכויות שאנו מציעים להעניק לוועדות אלה הן פטוטות מאוד: לקרוא עדים, וכטו שבית דין ראשי להכריח עד להופיע בפניו, גם ועדה זו תהיה רשאית לעשות זאת.

המעוררה שאלה דאגיבית, אם האנשים אשר יעידו בפני ועדה זו, עדותם לא תופנה כחומר האספה כנגדם, אני סבור כי זהו תנאי בל יעבור להצלחת העבודה. ישנו מרטינוס בחוק הרוטי הקובע כי עד הטלך, גם אם הוא נגוע בדבר הזה, אין עדותו סנוצלת לרעתו, כי אחרת לא יעידו.

הייתי מנסח את הפנייה לממשלה בצורה זו: הממשלה תספור לוועדה עזרה בלתי מסוייגת.

ברור שהועדה הזאת - בין אם תהיה זו ועדת מטנה או לא - מסקנותיה יכולות להיות טובשות ע"י הועדה כולה, אלא שתהיה חובת הגשת דו"ח בכתב לכנסת בלויית מסקנות ובלויית הסתייגויות החברים.

אני רוצה לסיים בהערה אחת לחבר הכנסת וילנר: איני סבור כי מדינת ישראל תתפלל לסיביר וללגרים, כפי שזה נהוג ברוסיה, לילחמה בשטחים שונים.

ש"ו האספה והקיצוב ד"ר יוסף: קודם כל, רציתי לקבוע לעצמי למה אנו יושבים כאן.

איני חושב כי אנו יושבים כאן מאותה סיבה שחבר הכנסת וילנר העיר. הבנתי שאני יושב כאן כיון שהכנסת החליטה להטיל על ועדת הכלכלה לספל בענין זה. שנית, חשבתי שאני יושב כאן, כיון שכתבתי - לא כאיש פרטי, כי אם כחבר ממשלה - ליו"ר ועדת הכלכלה והצעתי לוועדה לספל, ללא כל דיחוי, בענין זה. איני יושב כאן מפני איזה שהוא לחץ מהסוכני העם. אני יושב כאן, כיון שהכנסת החליטה וכיון שפניתי והוזמנתי ע"י יו"ר הועדה.

אני רוצה לציין בסיפוק רב כי סכל פגישותי עם ועדות הכנסת הוברר לי כי בוועדות שוררת רוח של דאגה לענין, דנים לענין, ולא מתוך נימוקים פוליטיים, ולכן, מדברים באופן גלוי וחופשי, וזאת אני עושה גם היום.

אני רוצה שיהיה ברור לחברי ועדת הכלכלה, כי אין מי שירצה בחקירה כזאת יותר מאשר הממשלה, אשר שמה לעצמה את המטרה לעקור את השוק השחור. השוק השחור מחבל בכל היסוד הכלכלי של עבודת הממשלה, כפי שהיא רואה את עבודתה. הממשלה קבעה קוי פעולה ובאה למסקנה כי במצבו הכלכלי של פיקוח ושל הבראה לחיים כלכליים רגילים, כפי שהם היו לפני 15 שנה, אין דבר גרוע יותר מאשר השוק השחור. לכן, הממשלה מעוניינת מאוד בטיהור השוק השחור, והיא מקדמת בברכה את רצון הכנסת לעזור לה בשם זה.

בנוגע לענין הועדה הפרלמנטרית, אני רוצה שיהיה ברור כי לגבי דידי, ההצעה לספור את הענין לוועדת הכלכלה, ולא לוועדה פרלמנטרית, באה מטעמים קונסטיטיו-ציוניים גרידא, ולא מנימוקים אחרים. איני סבור - וקצת אני מסתין - בענינים אלה של חוק וקונסטיטוציה - שיש בזה ה"גיון" רב, שכאשר יש לנו כנסת צעירה אשר קבעה את דרכי עבודתה ע"י ועדות, שהיא כמו ידיה תחת תחת שיטה זו של עבודה. איני מבין למה התנגדו לנדאו להעברת ענין זה לוועדת הכלכלה, בשעה שהוא עצמו חבר בה, האם אינו מאמין כי יחקור את הדברים בעצמו? אותו דבר גם ביחס למר לביא. אני מבין כי מי שהקים מספר פרלמנטרי, אינו הולך לחתור תחת הממשל שהוא הקים. אם אתם מקבלים את ההנחה כי מה שפורסם לוועדת הכלכלה הוא קבור, איני מבין לשם מה אתם יושבים כאן? אתם יכולים להחליט כפי שאתם רוצים. רציתי רק שיהיה ברור כי לגבי דידי, הצעה זו לא באה מפני שהיה לי רצון מיוחד להסנע מחקירה ע"י ועדה פרלמנטרית. אם ועדת המטנה אשר תיבחר, תעשה את עבודתה כראוי, לא יהיה כל הבדל בין חקירה ע"י ועדת מטנה זו לבין חקירה ע"י ועדה פרלמנטרית.

לגירור החומר, אם בפורום זה או בוועדה סצומצטת. לאחר שהבאתי את העובדות כפי שהן, ללא שמות, נשאלת השאלה: האם להסגין את הגירור בחומר זה בוועדה זו, או לבחור בפורום יותר סצומצט אשר בו יהיו סיוצגים כל אותם הנציגים של כל הזרמים, ואז העבודה תעשה באופן יעיל ביותר.

י. גורי: איני יודע אפילו אם העניין שהובא

ראוי לכך שתבחר ועדת משנה.

לא נבחרתי לכנסת על סנת לבזוז את זמני. אמנם לא אסרב לעבוד בוועדת משנה בגלל חוסר זמני, אבל אסרב בגלל זה שאיני יודע אם העניין ראוי לכך שתבחר ועדת משנה. צריך פעם אחת ולתמיד לקבוע כי בשעה שמביאים חומר, צריך לנקוב גם את השמות. ככל האסמות שהובאו על-ידי הגב' פסריץ, יכולתי לבדוק רק עובדה אחת, ועל יסוד עובדה זו יכולתי לשפוט מה היא מידת האמת בשאר החומר. איני אומר כי כל העובדות שהביאה הגב' פסריץ אינן נכונות, ייתכן שהן נכונות, אבל יש לנקוב גם שמות. אני מציע לוועדה לא לבחור בוועדת משנה, כל עוד לא נמסר החומר המלא לוועדה זו, כדי שתוכל לעיין בו ולשפוט אם העניין ראוי לכך שתבחר ועדת משנה. יש להפסיק פעם אחת ולתמיד את הסנהג להביא האסמות סבלי לפרט את העובדות. האנשים הטאשימים, יש צורך שיהיה להם גם אומץ הלב לגלות את שמותיהם.

ד. כהן: עובדה היא שאין אומץ לב, ואת

הסיבה לכך יש לחקור. בשעה שאני

סדברת עם עולים חדשים, והם סתלונבים לפני על לחץ בענייני בחירת הזרם לחינוך ילדיהם, אני סבקט מהם לססור את שמות האנשים הלוחצים עליהם, אולם אז אני סקבלת תשובות

ביחס להצעה לבדוק את הטיטה הכלכלית של המטסלה, זה ענינכם, ואיני רוצה להתערב בזה.

בענין הועדה לחקר ההפליות בין סקטורים שונים, זוהי ועדה מטטלתית, ואין כל סתירה לבין עבודת הועדה ההיא לבין עבודת הועדה הזו. איני יודע מה בקשר לוועדת המטסנה של ועדת העבודה, אולם זוהי ועדה שנבחרה על-ידי ועדת העבודה, וועדת החקירה שאנו צריכים לבחור בה היום, היא ועדה שנתמנתה על-ידי הכנסת, אם ועדת המטסנה של ועדת העבודה תרצה להפסיק את עבודתה, כיון שכבר מונתה ועדת כנסת, זה ענינא; בכל אופן, קיום הועדה ההיא אינו יכול להפריע לוועדה זו, כי הכנסת מנתה אותה.

טיטהו דבר כאן על הצעת חוק. אין זה דבר פשוט כל כך, כי כאן אנו נוגעים למאלי קונסטיטוציונלית יסודית. קיימות שתי שיטות: ישנה שיטה אמריקאית אשר לפיה קיימות ועדות פרלסנטריות, וישנה שיטה אנגלית אשר לפיה העבודה אינה נעשית בצורה זו. קיים ויכוח גדול אם צריכה להיות סמכות לוועדות הכנסת להזמין לדין, כפי שזה קיים בארצות הברית. אנו הלכנו לפי הטיטה האנגלית, פחות או יותר, אשר לפיה אין ועדות חקירה אשר יכולות להזמין עדים. זוהי טאלה שנצטרך לדון בה, אך לא אגב הענין הזה.

אני מסיים: ההחלטה בידיכם. אני מצדי טוכן לתת את טלוא העזרה מצד מטרדי ומצד המטסלה ללא כל הסתייגות לגבי כל הגורמים בכל הסקטורים. אני מצדי אטודל להביא להחלטת המטסלה את התצעה להעניק לוועדת החקירה את הסמכות להזמין עדים גם בעל כרחם, לסטוע אותם ולחקור אותם.

היו"ר ט. בדרן:
וציתי להעיר לטר גיל על פניחו בכתב, להרשות לו לסטור אינפורטציה בקטר לדברי טר האטפקה והקיצוב, והאינפורטציה אשר בקט טטנו. פניט טר האטפקה והקיצוב אלין היתה בכתב, ועל כן, אף עלין לעטות זאת בכתב.

אנו צריכים להחליט על כפה דברים. אני מנסה להבין טמוך כל התחלכטיות ולאחר הודעת טר האטפקה והקיצוב, כי הוא טצדו יבקט את המטסלה לתת לוועדת החקירה את הסמכות החוקית להזמין עדים ולהייב אותם לסטור עדות.

כיון טלא תהיה ברירה אחרת אלא להעניק את הסמכויות האלה בהתאם לחוק העתיק הקיים, הסיכום הוא כי אין פירה הדבר כי ועדת מטסנה זו היא ועדה מטטלתית, כי אם ועדת מטסנה של ועדת הכלכלה, ואחראית בקטר עם טסקנותיה לפני הכנסת ומו לא.

הדו"ח של ועדת חקירה זו יובא בפני ועדת הכלכלה, והועדה תגיט אותו בכתב עם כל החומר על דעת ועדת הכלכלה לפני הכנסת. אם לא תהיה דעה אחידה, תהיה אפטרות של דטיטת הסתייגויות.

דטטנו לפנינו את הכתוב בטכת טר האטפקה והקיצוב, כי טצד מטרדו טל טר האטפקה והקיצוב ומצד המטסלה תנתן; ללא הסתייגות, כל העזרה הדרושה למען בלות את מקורות הטוק השחור.

ביחס להרכב הועדה, היו שתי הצעות:
א) לבחור בנציגי כל המפלגות המסתתפות בוועדת הכלכלה, כלומר, 8 חברים; ב) לבחור בוועדה בת 7 אנשים, ואחר כך נקבע את האנשים.
נצטרך להצביע על הפרינציפ אשר לפיו תעבוד הועדה, אחרי כן נקבע את יוסב-ראש הועדה.

ח. לנדאו:
אנו חורגים מהמסגרת המקובלת. אם ועדת הכלכלה קבלה תפקיד מסוים, יוסב-ראש הועדה הוא גם יוסב-ראש ועדת השנה.

צבי יהודה:
טר לנדאו טועה, כיון שיסגן ועדות מסנה אשר היוסב-ראש בהן אינו יוסב-ראש הועדה אשר בחרה בה, למשל, ועדת המסנה לעניני הערבים.
עלינו לקבוע אם תנתן חסינות לאלה שיסגרו עדויות.

א. מזור:
מקובל בכל העולם כי מס סמוסר פדות אינו נתבע לדין. אם לא נעטה זאת, חבל על עבודתנו.

היו"ר ס. בדר:
אני מעמיד להצבעה את ההצעה לבקש סאת המססלה למצוא צורה של חסינות לגבי אלה אשר יסגרו עדות.

א. בהיר:
אני מבקש את היוסב-ראש לבדוק אם בדרך כלל הדבר הזה אפשרי, לאחר שיביא לנו את חוות דעת סר המספטים, נחליט על כך. איני יודע אם אני יכול להצביע לבקש סאת המססלה לקבוע חסינות לאנשים אשר יסגרו עדויות, ואם דבר זה לא יסמס פרצובט עבור כל צד לפני בית-מספט, אנו יכולים לקבוע כי זכויותיו של העד בנידון זה תהיינה כזכויות כל עד המופיע בפני בית-המספט.

משה ארנס: דר: גם אילו היה נמצא היתר לדבר זה מבחינה חוקית, הייתי מתנגד לכך, כיון שדבר זה יגדיל את הספסרות.

אבא חוסי:
אני מציע להעמיד להצבעה הצעה סול הצעה : 1. הצעתו של סר בהיר הקובעת כי טעסדו של עד בטקרה הנידון יהיה כטעסדו של כל עד המופיע בפני בית-המספט; 2. הצעתו של סר מזור, לקבוע חסינות לאנשים אשר יעידו על מקרה ספסרות.

א. בהיר:
אני מציע לברר זאת עם סר המספטים.

היו"ר ס. בדר: יטנה הצעה של סר בהיר, לברר את הענין עם סר הסטפטיס, יטנה הצעה של אבא חוסי להסיר את הדבר מהפרק.

נתקבלה הצעת אבא חוסי

ה צ ב ע ה

בעד הצעת חברי הועדה: טזור-לנדאו, לקבוע חסינות לעדים - 6

בעד הצעת חברי הועדה: אבאחוסי-בהיר; לקבוע כי זכותו של העד אשר יופיע לפני ועדת הכלכלה תהיה כזכותו של כל עד בבית-מספט - 6

נתקבלה הצעת חברי הועדה: אבא-חוסי-בהיר,

ח. לנדאו: אני רוצה להודיע כי סיעתי תביא לכנסת הצעת חוק מתאימה אשר תקבע סטכיות סטויטות לוועדות הפרלמנטריות.

היו"ר ס. בדר: ביחס להרכב הועדה, ישנן סתי הצעות: הצעת בהיר; להרכיב את הועדה ס-7 חבריים, והצעת סר ארם להרכיב את הועדה ס-9 חבריים.

נתקבלה הצעת סר בהיר להרכיב את הועדה ס-7 חבריים.

ס. וילנר: אני חושב כי סיעתי תראה בהצנעה נסיון טצד חוגים סטויטיים בכנסת לעסות את החקירה בענין השוק השחור לא בהיקף הנכון ולא בלי טשוא פנים.

היו"ר ס. בדר: יטנה הצעה כי חבר הועדה אבא-חוסי יטסט בתור יוטב-ראס ועדת המטנה.

א. טזור: אני טציע טוענת המטנה תבחר בעצמה ביוטב-ראס.

ההצעה נתקבלה

היו"ר ס. בדר: אני טבקס להטציא לי את ההצעות ביחס לבחירת חברי ועדת המטנה.

י. גיל: אחר הצהרים אוכל להודיע לך על כך.

א. בהיר: צריך להיות ברור כי חברי ועדת המטנה צריכים להיות חברי ועדת הכלכלה.

הצעת להגדיל את זמן עבודת הועדה.

ס. אונא:

אם יתברר לאחר הדטטים עבודה,
כי העבודה טרם הוטלטה, נאריך

היו"ר פ. בדר:

את טועדה.

אני רוצה להגיש בקשר לאינפורמציה
שטר האספקה וקיצוב בקט סטני

י. גיל:

לטסור.

בנאומי בכנסת הזכרתי שתי עובדות:
אחת על פקח אשר בקר בטסעדהבחדרה, ואחת על קיבוץ.
אמש קבלתי על ידי סדרן את סכתבו. של ד"ר יוסף, והנוקר
כתבתי לחורה שבעל הטסעדה יופיע בפני טסרד האספקה והקיצוב
ויודע את טסו. בקשר לעובדה השניה, היות והיא נוגעת
לטוק השחור ומסחר בחטרי ברזל, אני טוכן להביא את הענין,
את העדים ואת טס המקום לפני ועדת הטסנה. אביא עובדות
על עוד טני קיבוצים אשר התיקים שלהם פתוחים, אך לא
עטו נגדם דבר.

טר האספקה והקיצוב דב יוסף:

אולם, אני איני צריך לחכות
לועדת החקירה בכדי לנקוט באמצעים, ואני טבקט לקבל
את החומר והידיעות.

היטיבה ננעלה בטעה 11.25